

Підсекція «Управління фінансово-економічною безпекою»

УДК 658.14

СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. В.В. Голота, гр. МгФБ 1-17
Науковий керівник ст. викл. О.В. Черниш
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Дослідження основних принципів системи моніторингу фінансово-економічної безпеки для забезпечення належного рівня безпеки підприємства.

Аналіз основних принципів системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства та процес її впровадження є основним завданням дослідження.

Об'єкт та предмет дослідження. Система моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства є об'єктом дослідження.

Предметом дослідження виступає процес впровадження системи моніторингу для забезпечення рівня фінансової безпеки підприємства.

Методи та засоби дослідження. В ході дослідження використовувалися такі методи пізнання, як: порівняльний, синтезу, аналізу, метод індукції та емпіричний.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Система моніторингу з кожним роком впроваджує нові принципи ефективного функціонування підприємства, що дає можливість розробити сучасні шляхи створення стабільної системи моніторингу на підприємстві. Практичне значення отриманих результатів полягає у аналізі інформаційної бази підприємства та розробці більш інноваційних принципів побудови ефективної системи моніторингу фінансово-економічної безпеки.

Результати дослідження. Останнім часом підприємства України не завжди можуть своєчасно виявити проблеми і неспроможні спрогнозувати свою безпеку, тому актуальним стає питання системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства. Виходячи з позиції системного підходу, концепція економічної безпеки підприємства має охоплювати усі сфери виробничо-господарської, фінансової та комерційної діяльності, що потребує більш детального розкладу послідовності дії та процедур в реалізації механізму безпеки бізнесу. В цьому контексті важливе значення має моніторинг стану економічної безпеки суб'єкта господарської діяльності, який слід реалізувати управлінському персоналу підприємства з метою ефективного адміністрування [1].

Питанням розвитку моніторингу займаються такі вчені, як Пастернак-Таранушенком Г.А., Ілляшенко С.М., Бланк І. А. та інші. У працях цих науковців особлива увага приділяється функціонуванню моніторингу як системи, підкреслюється гостра необхідність виділення її як окремого наукового напрямку управління економічними об'єктами[2-3]. Отже, важливу роль в забезпеченні фінансово-економічної безпеки підприємства відіграє система моніторингу.

Фінансово-економічна безпека - це такий стан підприємства, який дозволяє захистити життєво важливі інтереси від загроз для забезпечення його стійкості. Ступінь адаптивності системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства обумовлена здатністю органів управління забезпечити стійкий економічний розвиток підприємства для досягнення основних цільових параметрів діяльності при збереженні незалежності й ліквідності його фінансової системи. До того ж, варто розробляти і впроваджувати систему постійного моніторингу фінансово-економічного стану підприємства з метою раннього діагностування ознак кризових явищ і ймовірності

банкрутства, забезпечувати нейтралізацію негативних впливів оточуючого середовища та недобросовісних дій конкурентів, зміцнювати операційну ефективність системи контролю і формувати адекватну систему обліку фінансових потоків та забезпечувати захист конфіденційності інформації, що складає комерційну таємницю.

Для досягнення зазначених цілей, необхідно дотримуватись наступних принципів:

1. Принцип вибору для спостереження найбільш важливих показників фінансової діяльності, які відображають пріоритетні напрями діяльності підприємства і, відповідно, фінансового контролю.

2. Принцип формування системи інтегральних показників, які відображають фактичні результати фінансової діяльності у розрізі різних її аспектів.

3. Принцип встановлення періодичності формування звітної бази даних, що визначається необхідністю оперативного реагування, тобто своєчасністю здійснення внутрішнього контролю за окремими аспектами фінансової діяльності.

4. Принцип встановлення критичних розмірів відхилень фактичних результатів фінансової діяльності від наперед заданих, який припускає, що на кожному підприємстві, з урахуванням специфіки його діяльності, має встановлюватися величина допустимих відхилень. Розмір цих відхилень повинен зменшуватися із збільшенням величини часового періоду спостереження [4].

На основі цих принципів, можна розробити послідовність процесу моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства, яка допоможе створенню стабільної та функціональної системи відображення стану підприємства:

1. Розробка інформаційної бази.

2. Оцінка фінансово-економічної безпеки підприємства від зовнішніх та внутрішніх змін.

3. Оцінка фінансового стану підприємства за допомогою показників-індикаторів.

4. Використання SWOT-аналізу для визначення стратегії підприємства.

5. Підсумок результатів від системи моніторингу фінансової безпеки підприємства.

Основними функціями даної системи моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства є аналіз інформації бази даних, а саме результатів моніторингу та звітність.

Висновок. Система моніторингу рівня фінансово-економічної безпеки повинна бути систематичною та не відокремленою, що постійно вдосконалюється. Цей метод моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємства є дієвим інструментом обґрунтування управлінських рішень та розробки майбутніх планів щодо розвитку підприємницької діяльності з урахуванням факторів зовнішнього середовища.

Ключові слова: моніторинг, фінансово-економічна безпека, система моніторингу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека підприємства в умовах ринку / Г. Пастернак-Таранушенко, Г. Лобза // Вісник НАН України. – 1994. – № 7-8. – С. 109 – 115.
2. Ильяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке / С. Н. Ильяшенко // Актуальные проблемы экономики. – 2003. – № 3. – С. 12 – 19.
3. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: учебник / И. А. Бланк. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ОМЕГА-Л, 2011. – 656 с.
4. Вергун А.М. Інформаційно-аналітичне забезпечення моніторингу рівня фінансової безпеки промислових підприємств / А. М. Вергун // Формування ринкових відносин в Україні. — 2016. — № 11. — С. 28-32.